Raadsvoorstel

Zaaknummer: 1863943
Steller: R. Huisman
E-mail: roel.huisman@hoorn.nl

Team: BSB
Teammanager: Peter Hoogenveen
Portefeuillehouder: S. Bashara

Onderwerp
Vijf openstaande vragen Mobiliteitsvisie Hoorn 2030, doorkijk naar 2040.

Agendering
Ter meningvormende bespreking in de Algemene Raadscommissie.

Bijlagen

1	Concept-Mobiliteitsvisie Hoorn 2030, doorkijk naar 2040 versie 2.0
2	Memo uitgewerkte vijf openstaande keuzes Mobiliteitsvisie
3	Analyse-atlas Mobiliteitsvisie Hoorn
4	Ontwerpend onderzoek Mobiliteitsvisie Hoorn
5	Infographic enquête Mobiliteit
6	Raadspresentatie BOT-sessie 6 januari 2021
7	Raadspresentatie BOT-sessie 18 februari 2021
8	Raadsbrief Samenhang en planning projecten 'Meer stad worden'

Vraag van het college aan de raadscommissie voor de meningvormende raadscommissie.

De raadscommissie wordt gevraagd zich expliciet uit te spreken over een vijftal nog openstaande keuzes waarna de Mobiliteitsvisie in definitieve vorm uitgewerkt kan worden. De vijf keuzes zijn nader uitgewerkt in bijlage 2, 'Memo uitgewerkte vijf openstaande keuzes Mobiliteitsvisie'.

- Functie Provincialeweg. *Zie bijlage 2, hoofdstuk 1, pagina 2 en 3.*
  Keuze:
  A. Alleen de noodzakelijke ongelijkvloerse wandel- en fietsoplossing Provincialeweg-Keern.
  B. Naast de noodzakelijke ongelijkvloerse wandel- en fietsoplossing Provincialeweg-Keern ook een ongelijkvloerse wandel- en fietsoplossing Provincialeweg-Liornestraat-Zwaagmergouw en kwaliteitsverbeteringen van de bestaande ongelijkvloerse kruisingen.

- Verbeteren verkeersveiligheid gemengde wegen 50 km/u (met fietsers op de rijbaan). *Zie bijlage 2, hoofdstuk 2, pagina 4 en 5.*
  Keuze:
  A. Behoud huidige snelheidsregimes.
  B. 30 km/u als uitgangspunt te nemen op gemengde wegen plus grote bussen waar mogelijk van de wegen af.

- De toegangsweg naar het Centrum/Poort van Hoorn/Grote Waal/Stadsstrand (Keern). *Zie bijlage 2, hoofdstuk 3, pagina 6 en 7.*
  Keuze:
  A. Optimaliseren huidige situatie.
  B. Ontvlechten en aanhechten via de aanleg van een alternatief tracé.

- Verbeteren verblijfskwaliteit binnenstad (parkeren bezoekers). *Zie bijlage 2, hoofdstuk 4, pagina 8 en 10.*
  Keuze:
  A. Behouden bestaande situatie.
  B. Onderzoek en participatie starten (met bewoners, ondernemers en bezoekers) om parkeren bezoekers te verplaatsen naar centrumrand.

- De gewenste verkeerscirculatie in de binnenstad. *Zie bijlage 2, hoofdstuk 5, pagina 9 en 10.*
  Keuze:
  A. Behouden bestaande situatie.
  B. Permanente knip Roode Steen plus nieuwe (zachte) knip Havenkwartier.

Samenvatting
Het meningvormende raadsstuk dat voorligt bevat vijf vragen over belangrijke, nog openstaande, opgaven waarover de raad gevraagd wordt zich uit te spreken (A of B). De antwoorden op de vragen zijn de basis voor verdere uitwerking van de definitieve Mobiliteitsvisie. De vragen gaan over de volgende opgaven.

- Functie Provincialeweg;
  Zie bijlage 2, hoofdstuk 1, pagina 2 en 3.
- Verbeteren verkeersveiligheid gemengde wegen;
  Zie bijlage 2, hoofdstuk 2, pagina 4 en 5.
- De toegangsweg naar het Centrum/Poort van Hoorn/Grote Waal/Stadsstrand (Keern);
  Zie bijlage 2, hoofdstuk 3, pagina 6 en 7.
- Verbeteren verblijfskwaliteit binnenstad (parkeren bezoekers);
  Zie bijlage 2, hoofdstuk 4, pagina 8 en 10.
- De gewenste verkeerscirculatie in de binnenstad.
  Zie bijlage 2, hoofdstuk 5, pagina 9 en 10.

Tijdens de meningvormende commissie van 30 maart 2021 zijn de acht opgaven volgens de 'menukaart' besproken. Over een aantal van deze opgaven bestond eensgezindheid. Deze opgaven worden niet opnieuw in deze meningvormende raadscommissie voorgelegd maar zijn al verwerkt in de concept-Mobiliteitsvisie, versie 2.0.

1. Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding
Het vorige, nog geldende Masterplan Hoofdinfrastructuur, komt uit 2005 (vastgesteld in 2006) en is aan herziening toe. De blik op mobiliteit is sinds 2005 sterk veranderd en er zijn verschillende nieuwe ontwikkelingen gaande. De ambitie 'Meer stad worden' en actuele ontwikkelingen, zoals de Poort van Hoorn, de hoogbouwvisie, regionale ambities en de detailhandelsnota vragen om een Mobiliteitsvisie. Die visie wordt momenteel opgesteld. In de raadscommissie van 30 maart 2021 zijn verschillende onderwerpen aan het college meegegeven waarvan een groot deel alvast is verwerkt in een concept-Mobiliteitsvisie 2.0 (zie bijlage 1).

In deze raadscommissie van 18 mei 2021 wil het college de raad vragen zich expliciet uit te spreken over de belangrijkste, nog openstaande, opgaven (c.q. richting te bepalen A of B) voordat de Mobiliteitsvisie in definitieve vorm verder wordt uitgewerkt.

Belang
Het college wil graag de mening van de raadscommissie horen over de hoofdkeuzes die voorliggen in de Mobiliteitsvisie. Op die manier kan er in juli 2021 een breed gedragen Mobiliteitsvisie worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Centrale vraag
Hoe denkt de raadscommissie over de vijf geformuleerde vraagstukken?

2. Beoogd maatschappelijk resultaat

De Mobiliteitsvisie geeft antwoord op de vraag hoe de mobiliteit in Hoorn vormgegeven kan of moet worden, om onder andere de ambities van het 'Meer stad worden' te kunnen faciliteren. Veilig, leefbaar, schoon, duurzaam en bereikbaar worden daarbij als belangrijke randvoorwaarde gezien.

3. Bijdrage aan de duurzaamheidsambitie

Gemeenten hebben in het nationale Klimaatakkoord van eind 2019 de opgave gekregen om vanuit mobiliteit te werken aan een reductie van de CO_2 uitstoot. Daarnaast heeft Hoorn de ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn.
De duurzaamheidsambities van de gemeente hebben invloed op de keuzes die gemaakt worden op mobiliteitsgebied. Denk hierbij aan elektrisch rijden en/of het instellen van een emissievrije-zone voor vrachtverkeer in het centrum en de schil daaromheen.

4. Kaders

Coalitieakkoord Hoorn 2018-2022
Hoewel het geen raadskader is, is in het 'Coalitieakkoord Hoorn 2018-2022' aangegeven dat een nieuw Masterplan Hoofdinfrastructuur wordt opgesteld. De ambitie voor een betere doorstroming en bereikbaarheid van de hele stad, met alle vormen van vervoer is daarbij uitgesproken.

Het coalitieakkoord bevat ook de ambitie voor een goede doorstroming op de Provincialeweg en een goede en veilige bereikbaarheid van stad, wijken en dorpen. Dit is uiteraard nauw verbonden met de ontwikkeling van de Poort van Hoorn, met het station als mobiliteitsknooppunt voor Hoorn en Westfriesland, en de omvorming van de turborotonde op de Provincialeweg. Daarnaast vraagt het coalitieakkoord aandacht voor de bereikbaarheid van en verkeerscirculatie in de binnenstad, met speciale aandacht voor creatieve oplossingen, zoals dynamische afsluitingen en permanente afsluiting van de Roode Steen voor snelverkeer. Dit is in de concept-Mobiliteitsvisie meegenomen.

Meningvormende raadscommissie 30 maart 2021, BOT-sessies 6 januari en 18 februari 2021
Op 30 maart 2021 heeft de meningvormende raadscommissie zich over de acht opgaven in de concept-Mobiliteitsvisie uitgesproken. De resultaten van deze meningvormende raadscommissie en de BOT-sessies zijn verwerkt. Wel is het nog noodzakelijk op bepaalde onderdelen een explicietere uitspraak te krijgen zodat op basis daarvan de definitieve Mobiliteitsvisie kan worden uitgewerkt.

Kadernotitie Omgevingsvisie
Op 8 december 2020 is door de gemeenteraad de 'Kadernotitie Omgevingsvisie Hoorn' vastgesteld als eerste stap om te komen tot een Omgevingsvisie voor de gehele gemeente. Een Omgevingsvisie is het instrument binnen de Omgevingswet om een integrale afweging te maken over de gewenste toekomstige ontwikkeling van de gemeente, waaronder mobiliteit. De Mobiliteitsvisie wordt op hoofdlijnen verwerkt in de Omgevingsvisie.

Meer stad worden
Dit raadsbesluit van 6 juni 2019 houdt onder andere in dat Hoorn een vitale stad moet blijven. Door de stad te blijven ontwikkelen wordt de basis vergroot voor stedelijke voorzieningen, investeringen in (toekomstbestendige) infrastructuur en aantrekkelijke woonwijken. Hoorn wil uitstijgen boven de autonome groei, met stedelijke gebieden waarin wonen, werken en ontspannen samenkomen.

Onderdeel van 'Meer stad worden' is het stimuleren van wonen rondom OV-knooppunten waar meer stedelijke (groene) gebieden ontstaan met een andere invulling van de parkeernormen, deelmobiliteit en ontwerp vanuit voetganger en fiets.

Detailhandelsvisie
De detailhandel ondergaat grote veranderingen. Veel winkels en winkelgebieden hebben het moeilijk. De detailhandelsvisie is daarom opgesteld als toetsingskader voor nieuwe ontwikkelingen en om de winkelstructuur te versterken. Verschillende onderdelen uit de detailhandelsvisie zijn gebruikt in de concept-Mobiliteitsvisie.

Hoogbouwvisie
Ruimtelijke ontwikkelingen en mobiliteit hangen nauw samen. Het een kan niet zonder het ander. Net als de Mobiliteitsvisie, wordt de Hoogbouwvisie op hoofdlijnen verwerkt in de Omgevingsvisie.

Poort van Hoorn
In december 2020 is het stedenbouwkundig plan van de Poort van Hoorn vastgesteld. In dit stedenbouwkundig plan zitten diverse uitgangspunten die invloed hebben op de mobiliteit, zoals onder andere het verplaatsen van het busstation, toevoegen van parkeren, toevoegen ruimtelijke kwaliteit en woning- en kantoorbouw. Deze uitgangspunten zijn meegenomen in de concept-Mobiliteitsvisie.

Nationaal Klimaatakkoord
Mobiliteit in 2050 is emissieloos en van hoge kwaliteit. Nog niet alle oplossingen zijn voorhanden. Maar het moet wel schoner, slimmer en dus anders. Hierover zijn tientallen afspraken gemaakt tussen betrokken partijen (zoals vervoerders, fabrikanten, gemeenten en provincies) en de overheid. Die zorgen dat er voor 2030 structurele veranderingen in gang worden gezet. Elektrisch rijden is daarbij belangrijk, maar ook zones waar alleen uitstootvrije voertuigen mogen komen. Te beginnen met uitstootvrije zones voor vrachtvervoer, waar de gemeente Hoorn bij is aangehaakt.

Regionaal Mobiliteitsplan in het kader van de klimaattafels
Het Energieakkoord (2013) en het Klimaatakkoord (2019) hebben geleid tot een gezamenlijke opgave tot CO_2-reductie. Concreet ligt er een opgave tot vermindering van CO_2-uitstoot voor de sector mobiliteit en transport voor heel Noord-Holland en Flevoland samen naar maximale uitstoot van 4,2 megaton in 2030. De CO_2-uitstoot daalt niet als er niet actief wordt gehandeld. Hoe langer wordt gewacht met reduceren, hoe ingrijpender de maatregelen. De provincie Noord-Holland stelt samen met haar partners het Regionaal Mobiliteitsplan Noord-Holland en Flevoland op.

Landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030
Omdat het aantal verkeersslachtoffers toeneemt, is in 2019 door alle overheden het Strategisch plan Verkeersveiligheid ondertekend. Hierbij is regionale samenwerking van belang. De provincie Noord-Holland werkt proactief samen met wegbeheerders, politie en maatschappelijke partners aan een regionale aanpak in het kader van dit Landelijke Plan Verkeersveiligheid 2030. Samen worden regionale en gemeentelijke risicoanalyses gemaakt. Dit moet eind dit jaar resulteren in een samen met de regionale partners opgestelde regionaal uitvoeringsprogramma.

OV toekomstbeeld
Met de vaststelling van het Regionaal OV Toekomstbeeld 2040 Noord-Holland en Flevoland (ROVT) op 20 november 2019, is een einde gekomen aan een periode van meer dan twee jaar onderzoek en besluitvorming in onze regio. Het ROVT is door vijf partijen (colleges van provincies Noord-Holland en Flevoland, gemeenten Almere en Amsterdam en Vervoerregio Amsterdam) bestuurlijk vastgesteld als:

- input voor het Landelijke Toekomstbeeld OV (LTOV);
- input voor SBAB-onderzoeken (Samen Bouwen Aan Bereikbaarheid) en verkenningen;
- uitgangspunt voor regionale uitwerking van de bouwstenen voor HOV-bus en tramverbindingen door de beide provincies en de Vervoerregio Amsterdam.

De belangrijkste opgaven voor Hoorn in het ROVT zijn intensivering van de dienstregeling, en de aanwijzing van twee Hoogwaardig Openbaar Vervoerlijnen (HOV-lijnen) in Westfriesland en verdubbeling van het spoor tussen Hoorn en Heerhugowaard. In het Landelijk OV toekomstbeeld is alleen de opgave HOV-lijnen opgenomen.

5. Argumenten

In twee voorliggende informerende sessies (6 januari en 18 februari) is de raad meegenomen in de beeldvorming van mobiliteit van Hoorn en hoe mobiliteit de ontwikkelingen en opgaven van Hoorn kan ondersteunen. Een en ander is vertaald in een concept-Mobiliteitsvisie die u voorgelegd is op de meningvormende commissie van 30 maart. De commissie van 30 maart heeft belangrijke informatie opgeleverd waarna aanpassingen zijn doorgevoerd in de concept-Mobiliteitsvisie 2.0 (bijlage 1). Tijdens de commissievergadering van 30 maart is over een vijftal opgaven echter geen duidelijke voorkeur uitgesproken. Het is belangrijk in deze meningvormende raadsbijeenkomst over de nog openstaande vijf opgaven (keuzes) een oordeel te vormen (A of B) voordat de Mobiliteitsvisie in definitieve vorm uitgewerkt kan worden. Het gaat om de volgende vijf opgaven.

- Functie Provincialeweg;
  zie bijlage 2, hoofdstuk 1, pagina 2 en 3.
- Verbeteren verkeersveiligheid gemengde wegen;
  zie bijlage 2, hoofdstuk 2, pagina 4 en 5.
- De toegangsweg naar het Centrum/Poort van Hoorn/Grote Waal/Stadsstrand (Keern);
  zie bijlage 2, hoofdstuk 3, pagina 6 en 7.
- Verbeteren verblijfskwaliteit binnenstad (parkeren bezoekers);
  zie bijlage 2, hoofdstuk 4, pagina 8 en 10.
- De gewenste verkeerscirculatie in de binnenstad.
  zie bijlage 2, hoofdstuk 5, pagina 9 en 10.

De argumentaties van de vijf opgaven waarover het college meningsvorming wil hebben zijn dusdanig omvangrijk, dat deze zijn uitgeschreven/gevisualiseerd en toegevoegd in bijlage 2, 'Memo uitgewerkte vijf openstaande keuzes Mobiliteitsvisie'. In de memo zijn ook (grofweg) de geschatte kosten in bandbreedtes opgenomen.

Over een aantal vraagstukken/opgaves is in de meningvormende commissie van 30 maart 2021 voldoende richting gegeven. Deze opgaves worden verder uitgewerkt in de definitieve Mobiliteitsvisie.

- ✓ Kwaliteit toevoegen voor lopen, onderscheidende woonkwaliteit in de wijken
  - brede stoepen en vrij van obstakels;
  - kwalitatieve looproutes naar en bij de wijkcentra, scholen en ouderenvoorzieningen;
  - meer trottoirs op bedrijventerreinen.
- ✓ Aanpak fietscomfort en realiseren verbindingen
  - inhaalslag voor de fietskwaliteit, niet alleen functioneel ontwerpen;
  - excellente (doorlopende) fietsroutes naar de binnenstad en omliggende wijken.
- ✓ Gebiedsontwikkeling als vliegwiel voor routekwaliteit en innovatie
  - woningbouwontwikkeling voor belangrijk deel nabij OV-knooppunten;
  - innovatieve mobiliteitsoplossingen toepassen met innovatieve kijk op parkeren.
- ✓ Verduurzaming van de automobiliteit
  - verder inzetten op elektrisch rijden;
  - deelmobiliteit en parkeerclusters in de wijken;
  - zero-emissie zone voor vrachtverkeer binnenstad en omgeving.
- ✓ Verbetering openbaar vervoer
  - snelle streekbussen naar de regio en een verbindende stadslijn;
  - uitbreiding van de spitsdienstregeling trein van vier keer per uur van/naar Amsterdam;
  - ambitie verdubbeling spoortracés Hoorn Kersenboogerd - Enkhuizen / Hoorn - Heerhugowaard.

6. Maatschappelijk draagvlak

Enquête
Mobiliteit is een onderwerp dat leeft in de stad. Iedereen heeft er mee te maken en iedereen heeft er een mening over. Belangrijk voor de vorming van een visie is te weten hoe mobiliteit leeft onder de bewoners en wat de verschillende meningen hierover zijn. Om inzicht te krijgen in deze materie is in januari 2021 een enquête uitgezet onder bewoners en stakeholders/belanghebbenden (winkeliers, musea, sportverenigingen, etc.) met een doorlooptijd van vier weken. De resultaten zijn als infographic (gevisualiseerde samenvatting) bijgevoegd als bijlage. De resultaten zijn openbaar gemaakt richting de respondenten. De opbrengst van de enquête is vertaald in de concept-Mobiliteitsvisie.

Werksessies t.b.v. vorming concept-Mobiliteitsvisie
Er zijn verschillende werksessies gehouden, zowel op ambtelijk niveau (omliggende gemeenten, Provincie Noord-Holland, etc.) als met belangenvertegenwoordigers. De verschillende werksessies met belangenvertegenwoordigers betreft de Adviesgroep Verkeer. Hierin vertegenwoordigd zijn onder andere de politie, ondernemers, Veiligheidsregio, Fietsersbond, rijschoolhouders, HVC, Connexxion, EBS, Ouderenraad, Onbeperkt Hoorn en afdeling handhaving.

De kennis en informatie die in de vele werksessies is opgehaald, is gebruikt bij het opstellen en vorming van de concept-Mobiliteitsvisie.

7. Financiële consequenties
Dit voorstel, waarbij op 18 mei 2021 alleen een meningvormende bijeenkomst zonder besluitvorming plaatsvindt, heeft geen directe financiële consequenties. De raad neemt op dit voorstel geen financieel besluit.

In de definitieve Mobiliteitsvisie wordt een uitvoeringsparagraaf opgenomen met een globale kostenschatting per project/onderwerp. Een compleet uitvoeringsprogramma is op deze termijn niet realistisch en afhankelijk van de keuzes die in de raad worden gemaakt.

Bij de concrete uitwerking van de definitieve Mobiliteitsvisie naar een Uitvoeringsprogramma met projecten is een belangrijke bouwsteen om te komen tot een actueel meerjarig investeringsplan voor de gemeente Hoorn. Dit kan worden opgepakt na vaststelling van de definitieve Mobiliteitsvisie. Onderdeel hiervan is een verkenning van de mogelijke (co)financieringsopties.

- Voor veel projecten geldt dat er cofinanciering mogelijk is. De Mobiliteitsvisie is daarom een goede richtinggevende basis voor gesprekken met verschillende externe partijen.
- Een mogelijke optie is het instellen van een Fonds Bovenwijkse Voorzieningen, waardoor investeringen deels kunnen worden verhaald op initiatiefnemers van gebiedsontwikkeling. Het gaat bij bovenwijkse voorzieningen om kosten aan zogenaamde 'gebiedsoverstijgende' infrastructuur (wegen, openbare ruimte, parkeren, maatschappelijke investeringen en dergelijke). Deze infrastructuur komt ten gunste van meerdere bouwlocaties (exploitatiegebieden). In de Wro (Wet Ruimtelijke Ordening) is aangegeven dat nieuwe bovenwijkse voorzieningen, welke vallen onder de kostensoortenlijst, onder bepaalde voorwaarden (deels) verhaalbaar zijn op initiatiefnemers van vastgoedprojecten. Het bovenwijkse kostenverhaal zal dan standaard worden opgenomen in de te sluiten anterieure overeenkomsten, waarin we met initiatiefnemers de afspraken vastleggen over het verhalen van kosten. Met de komst van de Omgevingswet ontstaan wellicht meer mogelijkheden om ruimtelijke investeringen op initiatiefnemers te verhalen dan nu onder de Wro met de kostensoortenlijst het geval is.

GEMEENTE HOORN

8. Communicatie

Voor de meningvormende raadscommissie van 30 maart is een persbericht uitgegaan. Voor de raadscommissie van 18 mei en de behandelingen daarna zal hetzelfde gelden.

Direct belanghebbenden zoals belangenvertegenwoordigers en adviesgroepen zijn doorlopend in het proces geïnformeerd en meegenomen over de stappen die zijn gezet.

9. Realisatie

Met de uitkomst van de meningen die worden gevormd door de verschillende raadsfracties op 18 mei 2021 wordt door het college een definitief voorstel geformuleerd. Op 6 juli legt het college de raad de Mobiliteitsvisie ter besluitvorming voor. Voor het college de Mobiliteitsvisie afrondt en het raadsvoorstel opstelt, wil het college graag met de raad de belangrijkste keuzes doornemen. De raad heeft dan de gelegenheid zich uit te spreken over de vijf keuzes. Dit staat centraal in deze meningvormende commissiebijeenkomst op 18 mei.

23 APR. 2021

het college van burgemeester en wethouders van Hoorn,

de secretaris,

de burgemeester